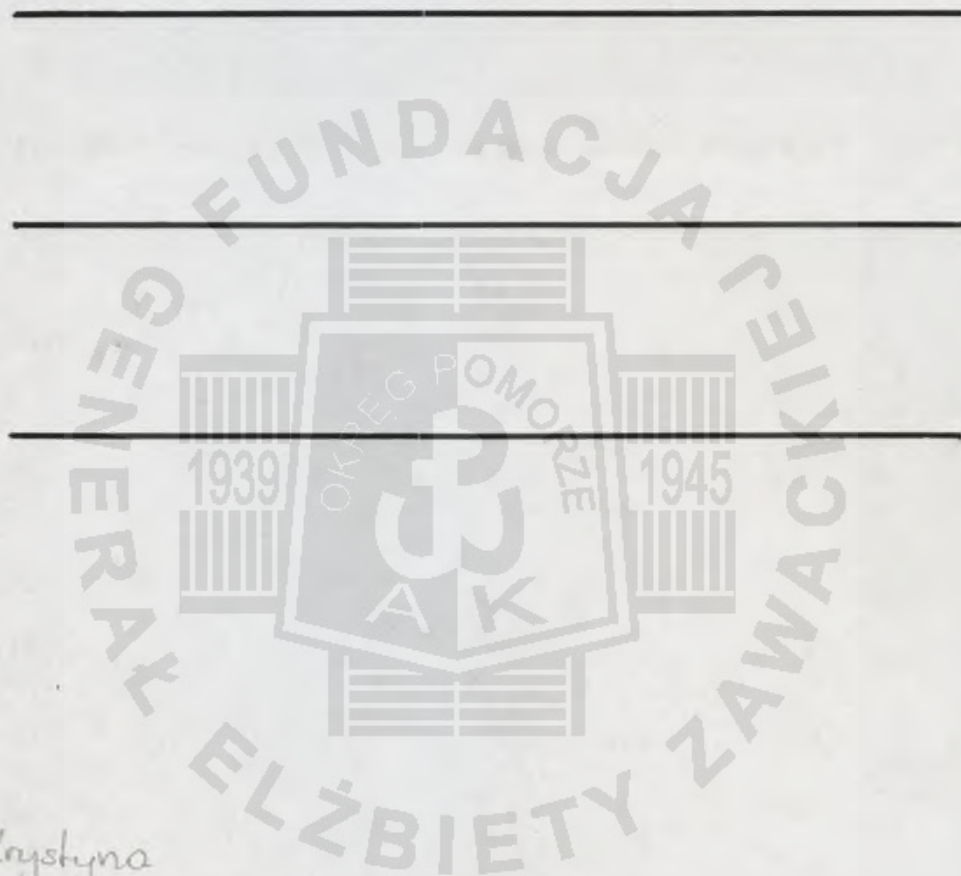

MEMORIAŁ
Generał Marii Wittek

Wyczańska Krystyna
02 672 W-wa

++1996

AK
KG

napisać z prośbą o relogię!

FLORCZAK Zofia

700/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — FLORCZYK Zofia

T. 100/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dot.
osoby relatora

DRUHNA ZOFIA FLORCZAK

NACZELNICZKA HARCEREK

NA WIECZNEJ WARCIE

131

W dniu 5 grudnia 1996 roku odeszła na Wieczną Wartę Druhna Harcmistrzyni ZOFIA FLORCZAK, ostatnia Naczelniczka Organizacji Harcerek. Nabożeństwo żałobne zostało odprawione w dniu 13 grudnia 1996 w Warszawie w kościele Św. Boromeusza, po czym nastąpiło wyprowadzenie do grobu rodzinnego na Powązkach. Spośród kilku wypowiedzi podczas uroczystości pogrzebowych cytujemy poniżej dwie.

WYPOWIEDŹ HM. ZOFII NIKIEL

W imieniu środowiska dawnej Organizacji Harcerek w głębokim smutku żegnam Druhnę Harcmistrzynię Zofię Florczak ostatnią Naczelniczkę naszej Organizacji.

Druhna Zofia Florczak urodziła się w Kijowie w 1912 r. Do Polski przyjechała z rodzicami już po wybuchu Rewolucji Październikowej. W Warszawie ukończyła Państwowe Gimnazjum im. Emilii Plater, a następnie wyższe studia polonistyczne i pedagogiczne w Uniwersytecie Warszawskim.

W 1924 roku wstąpiła do szkolnej drużyny harcerek 15 WZDH. Od początku została „zauroczona” harcerstwem. Była drużynową 15 WZDH (1929-1932), hufcową, członkiem Zarządu Okręgu Warszawskiego ZHP, prowadziła liczne obozy, kursy instruktorskie, brała udział w zlotach, konferencjach międzynarodowych w Pradze i w Gödöllő. Była w Stanach Zjednoczonych w 1936 roku, aby nawiązać kontakty z młodzieżą polonijną. Tuż przed wybuchem wojny była delegatką Organizacji Harcerek na Międzynarodową Konferencję Skautek w Szwecji.

W czasie okupacji w ramach prac Pogotowia Harcerek prowadziła kształcenie instruktorek i prace w dziedzinie obrony dóbr Kultury Narodowej. Organizowała zespoły dyskusyjne i samokształceniowe, spotkania muzyczne, literackie, teatralne. Głęboko przekonana, że młodzieży nie może wystarczyć szkolenie bojowe, starała się, aby młodzież wypracowała postawę wobec życia opartą na harcerskich wartościach moralnych i etycznych, aby wyrobić w niej gotowość do pełnienia służby w każdej dziedzinie życia. W 1943 roku powierzono jej reprezentowanie nieobecnej w Warszawie Naczelniczki Organizacji Harcerek w Naczelnictwie ZHP. W czasie Powstania Warszawskiego

pozostawała cały czas w dyspozycji Pogotowia Harcerek, wykonując różne prace, które w danym momencie trzeba było podjąć. Oficjalnie pełniła służbę w obronie przeciwlotniczej na Starym Mieście.

W latach 1945-1956 Druhna Zofia Florczak mieszkała w Łodzi. Pracowała w Centrum Szkolenia Pracowników Opieki Społecznej jako wicedyrektor i kierowniczką Pracy Kulturalnej. Był to okres 10 lat pracy bogatej w różnorodne tematy i formy działalności wychowawczej. I tu Druhna Zofia wykazała inwencję twórczą i niezwykłą pomysłowość. Budziła w uczestnikach kursów o bardzo różnym poziomie intelektualnym, potrzebę obcowania ze sztuką i samokształcenia. Organizowała imprezy artystyczne na wysokim poziomie, pozyskując udział takich autorytetów jak: Aleksander Zelwerowicz, Grażyna Bacewiczówna, Jan Kreczmar, Gustaw Morcinek, rodzina Wilkomirskich i wielu innych. Oddziaływanie wychowawcze tak prowadzonych kursów było ogromne.

W tym dziesięcioleciu intensywnej pracy była sześciomiesięczna przerwa. W 1947 roku Druhna Zofia została aresztowana i osadzona w więzieniu za pracę harcerską. Nie zahamowało to Jej działalności po wyjściu z więzienia.

Przez trudne lata powojenne była oparciem dla wielu instruktorek, szczególnie dla tych, które musiały opuścić swoje przedwojenne środowiska (Wilno, Lwów, Wołyń, ...). Jeździła po całej Polsce, odszukując samone, zagubione instruktorki, nawiązując kontakty, organizując pomoc. Podkreślała zawsze, że stanowimy jedną wielką rodzinę harcerską.

Niestrudzenie gromadziła i opracowywała historię Organizacji Harcerek w trosce o utrwalenie i upowszechnienie dorobku harcerstwa żeńskiego. W ten sposób przyczyniła się jako członek zespołu redakcyjnego do wydania książek o Organizacji Harcerek: *Harcerki 1939-1945* (dwa wydania w 1973 r. i 1985 r.), *Harcerki 1939-1945. Relacje. Pamiętniki* (wyd. 1985 r.), *Harcerki 1911-1939 Historia, Program, Wychowanie* (wyd. 1990 r.).

Staraniem Druhny Zofii zbiór opisanych fotografii z życia Organizacji Harcerek zdeponowano w Muzeum Fotografii w Krakowie, a 18 tomów dokumentów archiwalnych Wojennego Pogotowia Harcerek oraz służb harcerek poza granicami kraju opracowano i zdeponowano w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk.

Duży wysiłek organizacyjny podejmowany przez środowiska dawnych harcerek w gromadzeniu środków finansowych i skrupulatne

gospodarowanie tymi środkami pozwoliło na realizację celów.

W 1960 r. w kościele została tablica utrwalająca pamięć o zamordowanych i zmarłych. Pamiętkowa tablica została poświęcona przez delegatów wszystkich delegatów uroczystości zawsze w piątek przed świętą gromadząca instruktorki harcerskiej oraz przedsiadowała Kwatera Harcerek w Łodzi. 10 października Światowym spotkaniem z gawędą i okolicznościowym w czasie zakazu gromadzenia, aby msza święta

Poza tablicą w kościele współdziałano przy ufundowaniu

- tablicy pamiątkowej w Wocalewskiej na Starym Mieście
- tablicy poświęconej poległym i rozstrzelanym w czasie wojny
- nagrobnej płyty gipsowej dla poległych w Rzeczypospolitej w Powązkach Wojskowych
- płyty z piaskowca dla poległych w wojnie
- pomnika z granitu dla poległych

W latach pięćdziesiątych Zachodnim Stoku z inicjatywą ten pomagał w realizacji wymienionych i innych.

Spośród wielu innych można wymienić:

- w ramach tzw. "Kwartetu" kontakt z Naczelną Kwaterą Harcerstwa ks. J. J. J.
- pozostawała w Kwaterze Harcerstwa ks. J. J. J.
- organizowała do reprezentujących

gospodarowanie tymi środkami pod przewodnictwem Druhny Zofii pozwoliło na realizację cennych inicjatyw.

W 1960 r. w kościele św. Marcina w Warszawie umieszczona została tablica utrwalająca pamięć o harcerkach poległych, zaginionych, zamordowanych i zmarłych w czasie wojny i obu okupacji. Ta pamiątkowa tablica została poświęcona przez ks. Jana Ziębę w obecności delegatek wszystkich przedwojennych chorągwi. Od czasu tej uroczystości zawsze w pierwszą niedzielę października odbywa się msza święta gromadząca instruktorki z całej Polski i delegacje młodzieży harcerskiej oraz przedstawiciele harcerstwa emigracyjnego. Główna Kwatery Harcerki w Londynie ogłosiła w 1988 r. pierwszą niedzielę października Światowym Dniem Harcerki. Po mszy świętej odbywają się spotkania z gawędą i okolicznościowym programem. Nawet w trudnych czasach zakazu gromadzenia się, Druhna Zofia nie dopuszczała możliwości, aby msza święta i nasze spotkania mogły się nie odbyć.

Poza tablicą w kościele św. Marcina umieszczono lub współdziałano przy ufundowaniu:

- tablicy pamiątkowej na grobie Hm. Rzeczypospolitej Marii Wocalewskiej na cmentarzu w Łodzi,
- tablicy poświęconej pamięci 11 harcerki sanitariuszek rozstrzelanych w czasie Powstania przed szpitalem na Woli,
- nagrobnej płyty granitowej i innych elementów na mogile Hm. Rzeczypospolitej Jadwigi Falkowskiej w Alei Zasłużonych na Powązkach Wojskowych,
- płyty z piaskowca na grobie Krystyny Kraheleskiej,
- pomnika z granitu Olgi i Andrzeja Małkowskich w Zakopanem.

W latach pięćdziesiątych powstał Zespół Wędrowniczek po Zachodnim Stoku z inicjatywy kilku instruktorek i Druhny Zofii. Zespół ten pomagał w realizowaniu szeregu pomysłów i przedsięwzięć wymienionych i innych.

Spośród wielu innych dziedzin działalności Druhny Zofii trzeba wymienić:

- w ramach tzw. drugiej konspiracji od 1945 r. utrzymywała kontakt z Naczelnictwem konspiracyjnego ZHP,
- pozostawała w stałym kontakcie z Naczelnym Kapelanem Harcerstwa ks. Janem Ziębą,
- organizowała coroczne spotkania grupy dawnych instruktorek reprezentujących wszystkie przedwojenne chorągwie z ks.

I/3-4

Prymasem Polski Stefanem Kardynałem Wyszyńskim aż do jego śmierci,

- uczestniczyła wraz z Zespołem Wędrowniczek po Zachodnim Stoku od 1985 r. w majowych rekolekcjach w Domu Rekolekcyjnym w Nałęczowie, gdzie staraniem tego zespołu została wybudowana pamiątkowa kapliczka,
- zorganizowała dwie pielgrzymki do Ojca Świętego (jedną w okresie stanu wojennego); reprezentantki Organizacji Harcerzek zostały zaproszone do uczestnictwa we mszy świętej w prywatnej kaplicy Ojca Świętego i uczestniczyły w specjalnej audiencji,
- od 1987 r. utrzymywała stały kontakt z Organizacją Harcerzek ZHP poza granicami kraju.

Jak widać działalność Druhny Zofii była wszechstronna. Nie sposób wszystkiego wymieniwać. Była wyjątkową instruktorką, która na pewno wycisnęła piętno swej osobowości na współpracujących z nią instruktorkach. Jej zaangażowanie w pracę naukową i w pracę w Harcerstwie było tak wielkie, że nie pozostało już miejsca na życie prywatne. W wypadku Druhny hm. Zofii Florczak można więc powiedzieć: całym życiem pełniła służbę Bogu, Polsce i bliźnim. Odeszła od nas na Wieczną Wartę.

Cześć Jej Pamięci
Czuwaj!

WYPOWIEDŹ HM. JÓZEFA PIĄTKOWSKIEGO PRZEDSTAWICIELA STOWARZYSZENIA SZARYCH SZEREGÓW

Druhna hm. Zofia Florczak była Honorowym Członkiem Stowarzyszenia Szarych Szeregów.

W uzasadnieniu nadania tej godności w dniu 3 listopada 1990 r. czytamy:

„W swojej postawie i działaniach hm. Zofia Florczak zachowuje wierność ideałom harcerskiej służby Bogu, Polsce i bliźnim, wykonując odwrotnie ostatni rozkaz gen. Leopolda Okulickiego z 19 stycznia 1945 r. i Testament Polski Podziemnej z 1 lipca 1945 r.”

Rozkaz ten i Testament wykonywała do końca swoich dni z głębokim przekonaniem o tym, że Harcerstwo Polsce jest potrzebne.

Robiła to w oparciu o liczne grono dawnych harcerzek podtrzymujących ciągłość ideową i metodyczną w kontaktach z młodzieżą

harcerską. W wysiłku Kardynała Wyszyńskiego

Na równi z t odpowiedzialną za c Stąd częste kontakty namawiała do pisania jak na przykład opo „Parasol” wydana w c

Z Jej inspiracji

- pielgrzymki siedemdziesiąt

- ołtarze harcer latami stanu w

- Harcerska „B

- dwie pielgrzymki których na Je

Szarych Szeregów

Druhna Zofia obowiązków członków

Gdy postanowić Harcerstwa, opinia by

Przyrzeczenia i Prawa wirydarzu na ścianie

Tak rozpoczęła się b całym Ruchu Harcerski

I jeszcze wspo doświadczeń władze z

swoich naczelników Wśród zaproszonych

opowiadała o swoich doświadczeń. Wypow

najbardziej zwięzła. I pracy instruktorskie

Harcerskiemu”.

O dorobku nauk wypowiedzi przedsta

harcerską. W wysiłkach tych była wspierana przez ks. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego i Naczelnego Kapelana ZHP ks. Jana Ziębę.

Na równi z troską o harcerstwo żeńskie w Polsce czuła się odpowiedzialną za cały Ruch Harcerski w Kraju i poza jego granicami. Stał częste kontakty z druhem Aleksandrem Kamińskim, którego usilnie namawiała do pisania i wydawania jego książek o tematyce harcerskiej, jak na przykład opowieść o dwóch batalionach harcerskich „Zośka” i „Parasol” wydana w okresie odwilży październikowej.

Z Jej inspiracji i przy Jej udziale były organizowane:

- pielgrzymki niezależnych ruchów w harcerstwie w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych do Częstochowy,
- ołtarze harcerskie Bożego Ciała w zastępstwie „Solidarności” w latach stanu wojennego,
- Harcerska „Biała Służba” w czasie pielgrzymek Ojca Świętego,
- dwie pielgrzymki do Watykanu w czasie stanu wojennego, w których na Jej zaproszenie wzięli udział harcerze ze środowiska Szarych Szeregów.

Druhna Zofia i ks. Jan Zięba nigdy nie czuli się zwolnieni z obowiązków członków Naczelnictwa ZHP, które objęli w 1943 roku.

Gdy postanowiono w możliwie godny sposób uczcić tablicą 70-lecie Harcerstwa, opinia była zgodna. Zapisem na tablicy powinien być tekst Przymierzenia i Prawa Harcerskiego. Tablica ta od 1982 r. znajduje się w wirydarzu na ścianie kościoła św. Marcina przy ul. Piwnej w Warszawie. Tak rozpoczęła się batalia o przywrócenie naszych cennych tekstów w całym Ruchu Harcerskim.

I jeszcze wspomnienie o pewnym wydarzeniu. Dla wymiany doświadczeń władze ZHP przy ul. Konopnickiej 6 w Warszawie zaprosiły swoich naczelników Głównych Kwater z okresu ponad 40-letniego. Wśród zaproszonych znalazła się Druhna Zofia. Każda z obecnych osób opowiadała o swoich osiągnięciach i formułowała wnioski ze swoich doświadczeń. Wypowiedź Druhny Zofii, ku zaskoczeniu zebranych, była najbardziej zwięzła. Powiedziała wówczas: „W całym swoim życiu i w pracy instruktorskiej starałam się być wierną Przymierzeniu Harcerskiemu”.

***

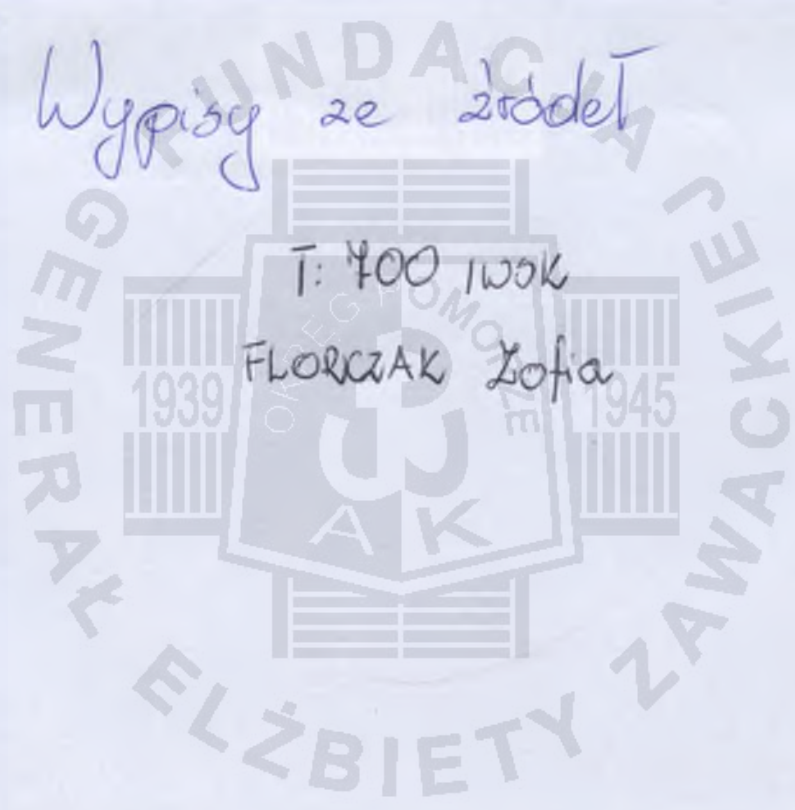
O dorobku naukowym doc. dr Zofii Florczak wspominała w swojej wypowiedzi przedstawicielka Instytutu Badań Literackich PAN prof. Lucylla Pszczołowska,

W tymże Instytucie w dniach od 14 grudnia 1996 roku do 7 stycznia 1997 roku wystawione zostały w dwu specjalnych gablotach książki i opracowania dorobku naukowego Zmarłej.

V Wypisy ze źródeł

T: 400 100K
FLORCZAK Zofia

Sz. Sz.

Florezalk Tofia
crt. Komisji Porozumiewawczej (v. 1944) z ramienia
Szarych Sierżantów w Pol. Radzie

J.J. Teraj - Rzeczywistość i polityka. Wite 1971

JN-K

4.377

W dniu 5 grudnia 1996 roku odeszła na wieczną wartę

ŚTP
ZOFIA FLORCZAK

harcmistrzyni
docent dr hab.

pracownik naukowy Instytutu Badań Literackich.

W harcerstwie od 1924 roku, instruktorka Chorągwi Warszawskiej.
W okresie okupacji prowadziła w Pogotowiu Harcerek kształcenie
instruktorek i pracę w dziedzinie obrony dóbr kultury narodowej.

Przez całe trudne lata powojenne była oparciem dla wielu
instruktorek, szczególnie tych, które musiały opuścić środowiska
przedwojenne. Niestrudzona w gromadzeniu i opracowywaniu
historii pracy harcerek w trosce o zachowanie
i upowszechnienie dorobku harcerstwa żeńskiego.

Ostatnia naczelniczka dawnej Organizacji Harcerek.
Całym życiem pełniła służbę Bogu, Polsce i bliźnim.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie 13 grudnia 1996 roku
o godz. 12.00 w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach,
po czym nastąpi wyprowadzenie do grobu rodzinnego /kw. 284a-II-7/

Z serdecznym smutkiem żegnamy Ją

instruktorki dawnej Organizacji Harcerek

Gareta
Wyborca
18.12
1996r.

verte

brok relacji (T-700/WSK)

prosić Wydziału

W dniu 5 grudnia 1996 roku odeszła na wieczną wartę

ŚcP
ZOFIA FLORCZAK

harcistrzyni
docent dr hab.
pracownik naukowy Instytutu Badań Literackich.

W harcerstwie od 1924 roku, instruktorka Chorągwi Warszawskiej. W okresie okupacji prowadziła w Pogotowiu Harcerzek kształcenie instruktorek i pracę w dziedzinie obrony dóbr kultury narodowej. Przez całe trudne lata powojenne była oparciem dla wielu instruktorek, szczególnie tych, które musiały opuścić środowiska przedwojenne. Niestrudzona w gromadzeniu i opracowywaniu historii pracy harcerzek w trosce o zachowanie i upowszechnienie dorobku harcerstwa żeńskiego. Ostatnia naczelniczka dawnej Organizacji Harcerzek. Całym życiem pełniła służbę Bogu, Polsce i bliźnim.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie 13 grudnia 1996 roku o godz. 12.00 w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach, po czym nastąpi wyprowadzenie do grobu rodzinnego /kw. 284a-II-7/

Z serdecznym smutkiem żegnamy Ją
instruktorki dawnej Organizacji Harcerzek

*„Iż będziem trwać
po życia skon
u Świętej sprawy złotych bram ...”*
Z ogromnym smutkiem zawiadamiamy,
że 5 grudnia 1996 roku odeszła na wieczną wartę
ostatnia naczelniczka dawnej Organizacji Harcerzek

ŚcP
druhna

hm. ZOFIA FLORCZAK

wspaniały, wielkiej dobroci Człowiek i niezwykła instruktorka wychowawczyni wielu pokoleń harcerzek, której życie było służbą Bogu, Polsce i bliźnim. Jej serce i doświadczenie wspierały i odradzające się harcerstwo żeńskie wśród nas dodając sił do dalszej pracy.
Druhno Zofio! Będziemy trwać
Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej

W dniu 5 grudnia 1996 roku zmarła
Honorowy Członek naszego Stowarzyszenia

ŚcP
ZOFIA FLORCZAK

harcistrzyni
Członek Naczelnictwa ZHP od 1943 roku.
Naczelniczka Organizacji Harcerzek dawnego ZHP,
współprzewodnicząca Komitetu na rzecz Jedności Harcerstwa,
całym życiem wierna Przyrzeczeniu Harcerskiemu
harcerki i harcerze
Stowarzyszenia Szarych Szeregów

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie 13 grudnia 1996 roku o godzinie 12.00 w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach, po którym nastąpi wyprowadzenie Zwłok do grobu rodzinnego

5 grudnia 1996 roku odeszła na Wieczną Wartę
wybitna i zasłużona instruktorka harcerska

harcistrzyni
ZOFIA FLORCZAK

W okresie międzywojennym drużynowa i hufcowa harcerzek w Warszawie, w latach wojny i okupacji delegatka do Naczelnictwa ZHP z ramienia konspiracyjnej Komendy Pogotowia Harcerzek, autorka opracowań dziejów harcerstwa żeńskiego.

Całym życiem pełniła służbę Bogu, Polsce i bliźnim

Przewodnicząca i Naczelnik
Związku Harcerstwa Polskiego

Ze smutkiem żegnamy naszą drogą Koleżankę

ŚTP
ZOFIĘ FLORCZAK

emerytowanego docenta w Instytucie Badań Literackich PAN,
badaczkę historii myśli językoznawczej,
autorkę cennych prac z tego zakresu.
Była wzorem rzetelności naukowej i pracowitości,
Człowiekiem pełnym życzliwości i dobroci.

Zachowamy Ją w serdecznej pamięci

przyjaciele i koledzy
z Pracowni Poetyki Teoretycznej IBL

Prawa i niezawodna w swej dobroci,
pomocna w każdej potrzebie,
zawsze wierna w przyjaźni

ŚTP
ZOFIA FLORCZAK

odeszła od nas na zawsze 5 grudnia 1996 roku.
W najgłębszym żalu i smutku żegna Ją

przyjaciółka

W dniu 5 grudnia 1996 r. odeszła na wieczną wartę

ś. † p.

ZOFIA FLORCZAK
harcmistrzyni

docent dr hab., pracownik naukowy Instytutu Badań Literackich.

W Harcerstwie od 1924 r. Instruktor^{ka} Chorągwi Warszawskiej. W okresie wojny prowadziła w Pogotowiu Harcer^{ek} kształcenie Instrukto^{rek} i pracę w dziedzinie obrony dóbr kultury narodowej. Przez całe trudne lata powojenne była oparc^{em} wielu Instrukto^{rek}, szczególnie tych, które musiały opuścić środowiska pracy. Nieustrudzona w gromadzeniu i opracowywaniu historii pracy harcer^{ek} i o zachowanie i upowszechnienie dorobku harcerstwa żeńskiego. Ostat^{nią} funkcją była przewodnicząca d. Organizacji Harcer^{ek}.

Całym życiem pełniła służbę Bogu, Polsce i Bliznim.

Pochowana została w Warszawie, w grobie rodzinnym na Powązkach.

O czym ze smutkiem powiadamy

INSTRUKTORKI D. ORGANIZACJI HAR

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy,
że dnia 5 grudnia 1996 roku zmarła

ŚTP
ZOFIA FLORCZAK

harcmistrzyni
ostatnią naczelniczką harcer^{ek} dawnego ZHP

instruktorki dawniej Organizacji Harcer^{ek}

Data pogrzebu na Cmentarzu Powązkowskim
zostanie podana w następnym nekrologu

NEKROLOG

ni-szczon-wkwertlniku
OGNISKO**arcerskie
awanymprzez Naczelnictwo
zku HarcerstaPolskiego
pozagranicamiKraju
4 1996 Rok 32

Tuż przed oddaniem tego numeru do druku, nadeszła z Polski wiadomość,
że dnia 5 grudnia br. zmarła w Warszawie

dhna ZOFIA FLORCZAK, Harcmistrzyni

Naczelniczka Organizacji Harcerek z lat dawnych

Ur. w 1912 r. w Kijowie, od 1924 r. w harcerstwie. W czasie okupacji w Pogotowiu Harcerek w W-wie. Od 1943 r. reprezentowała Naczelniczkę w konspiracyjnym Naczelnictwie ZHP. W marcu 1945 r. przejęła obowiązki Naczelniczki Organizacji Harcerek od hm Marii Krynickiej i pełniła je przez najtrudniejsze lata powojenne w ukryciu i nieprzerwanie aż do czasów obecnych. Była inspiracją dla odradzającego się w Polsce harcerstwa, wzorem szlachetności, harcerskiej postawy i wierności w służbie Bogu, Polsce i bliźnim

CZEŚĆ JEJ PAMIĘCI!

FLORCZAK Zofia

Zakład Produkcyjny w Legnicy
TECZKA DO AKT
SWW 1824-331 ZN-96/1

